

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

Skupnost občin Slovenije

Association of Municipalities and Towns of Slovenia

Lokalna skupnost kot humusni ali **repelentni** dejavnik za organizirano kriminaliteto in vloga policije

dr. BOJAN DOBOVŠEK

IN

dr. BOŠTJAN SLAK

Vloga policije pri omejevanju OK

Slovenia

CAPITAL LJUBLJANA
GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP) USD 54,174.23 MILLION
INCOME GROUP HIGH INCOME
POPULATION 2,088,385
AREA 20,480 KM²
GEOGRAPHY TYPE COASTAL

Northern Europe

GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP) USD 1,698,010.33 MILLION
POPULATION 33,358,231
AREA 1,732,222 KM²
COUNTRIES DENMARK, ESTONIA, FINLAND, ICELAND, LATVIA, LITHUANIA, NORWAY, SWEDEN.

4.29 Criminality score
132nd of 193 countries
29th of 44 countries in Europe
16th of 17 countries in Central & Eastern Europe

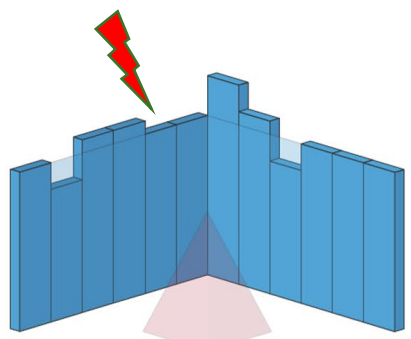
3.60 Criminality score
4th of 4 regions in Europe

6.08 Resilience score
36th of 193 countries
25th of 44 countries in Europe
3rd of 17 countries in Central & Eastern Europe

7.81 Resilience score
1st of 4 regions in Europe

SLOVENIA

The Global Organized Crime Index 2021

Taking the measure of crime

6.08 RESILIENCE SCORE
36th of 193 countries
25th of 44 European countries
3rd of 17 Central & Eastern European countries

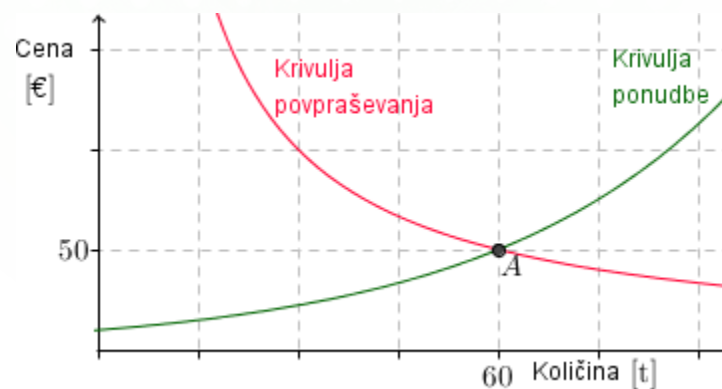
POLITICAL LEADERSHIP AND GOVERNANCE	6.00
GOVERNMENT TRANSPARENCY AND ACCOUNTABILITY	5.00
INTERNATIONAL COOPERATION	6.50
NATIONAL POLICIES AND LAWS	6.50
JUDICIAL SYSTEM AND DETENTION	6.00
LAW ENFORCEMENT	6.00
TERRITORIAL INTEGRITY	7.50
ANTI-MONEY LAUNDERING	6.50
ECONOMIC REGULATORY CAPACITY	5.00
VICTIM AND WITNESS SUPPORT	6.00
PREVENTION	6.00
NON-STATE ACTORS	6.00

4.29 CRIMINALITY SCORE

Ljudje imajo radi mafijo ! (**DEJAVNIKI**)

? zakaj se organizirana kriminaliteta pojavlja in zakaj osebe vstopajo oziroma sodelujejo s skupinami organizirane kriminalitete

? zakaj se organizirana kriminaliteta pojavi ali razvije v enem okolju, medtem ko se v drugem ne

I AM LIKE ANY
OTHER MAN. ALL I
DO IS SUPPLY A
DEMAND.

Al Capone
American gangster
(1899 - 1947)

QuoteHD.com

Humusni dejavniki lokalnega okolja za organizirano kriminaliteto

WB 6
Podpora oseb,
ki so del državnih
struktur

Repelenti, ki omejujejo razvoj organizirane kriminalitete

NL, SWE - administrativni pristop (sinergija)

- prepreči legalno sidranje
- kakovost življenja prebivalcev
- močne socialne vezi
- zaposlitvene možnosti
- zaupanje

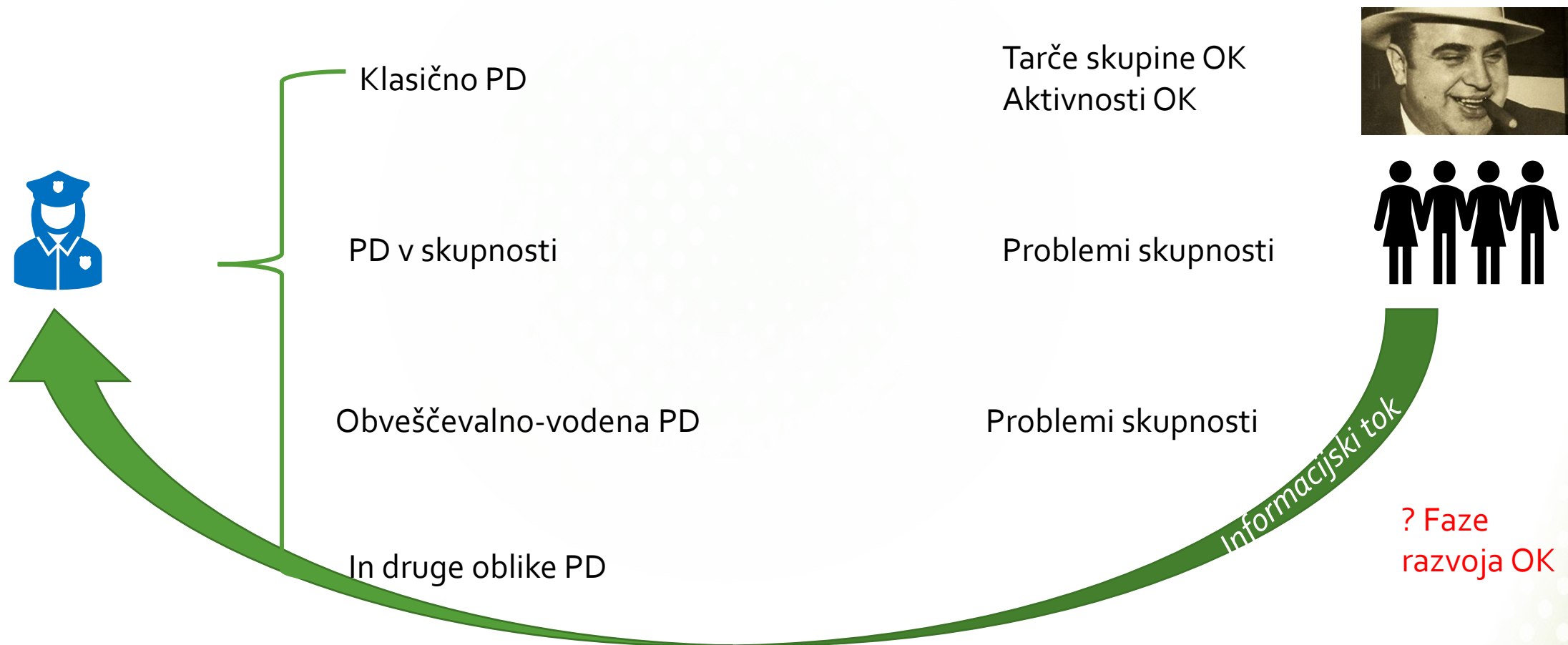

Dualna vloga lokalnega okolja

	HUMUSNI DEJAVNIKI	REPELENTNI DEJAVNIK
ZNAČILNOST OKOLJA	<p>Odsotnost upravljavca območja</p> <p>Ruralno – transportna nedostopnost ali izredno dobra dostopnost („hubs“)</p> <p>Šibko gospodarstvo in ekonomske ranljivosti (npr. nezaposlenost)</p>	<p>Smiselno upravljanje območja</p> <p>Ruralno okolje</p> <p>Močno gospodarsko okolje</p>
DRUŽBA	<p>Nepovezanost družbe</p>	<p>Socialna kohezija</p>
POLICIJA	<p>Manko kapacitet</p> <p>Napačni pristopi oziroma oblika PD</p>	<p>Dovolj sredstev</p> <p>Ustrezna oblika PD</p>

Vloga policije pri omejevanju OK

? Faze
razvoja OK

Koncept ocenjevalne matrike za oceno (lokalnega) okolja na odpornost organizirane kriminalitete

Komponenta		Repelent d. – nevtrarno – Humusni d.	Obseg okolja	Natačnost ocene		
Lokacija in geografske značilnosti +		0	- Država	Nizka		
Ekonomska ranljivost +		0	- Regija	Povprečna		
Moč državnega upravljanja +		0	- Občina	Visoka		
Socialna povezanost skupnosti +		0	- Naselje	Visoka		
Policijska dejavnost +		0	- Soseska/vas	Visoka		
Časovna komponenta +		0	-	-	-	
						
Komponenta	Repelentni dejavniki	Nevtrarno	Humusni dejavniki			
	Lokacija in geografske značilnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Območje je težje dosegljivo. - Odsotnost dobre prometne infrastrukture. - Geografska lokacija ne prinaša prednosti (npr. gorata območja). - Če gre za okolje z naravnimi površinami, le te niso zanimive za organizirano kriminaliteto (npr. močvirnate površine). 	Odsotnost repelentnega ali humusnega dejavnika	<ul style="list-style-type: none"> - Območje je lahko dosegljivo. - Prisotnost dobre prometne infrastrukture. - Geografska lokacija ima prednosti (npr. bližina pristanišč). - Če gre za okolje z naravnimi površinami, so te zanimive za organizirano kriminaliteto (npr. okolje uporabno za gojenje maka, konoplje). 		
	Ekonomska ranljivost	<ul style="list-style-type: none"> - Nizka stopnja brezposelnosti. - Možnosti zakonitega pridobivanja sredstev za preživetje. 		<ul style="list-style-type: none"> - Visoka stopnja brezposelnosti. - Velik obseg neformalne ekonomije. 		
	Moč državnega upravljanja	<ul style="list-style-type: none"> - Država skrbi za okolje in prebivalstvo in jim nudi ključne servise in dobrine. - Država je videna kot legalno in zakonita 		<ul style="list-style-type: none"> - Država ne skrbi za okolje in prebivalstvo in jim nudi ključne servise in dobrine. - Država ni prepoznana kot legitimni in legalni subjekt. 		
	Socialna povezanost skupnosti	<ul style="list-style-type: none"> - V skupnosti obstaja visoka stopnja socialne povezanosti. - Obseg neformalnega nadzorstva je visok. 		<ul style="list-style-type: none"> - Skupnost ni socialno povezana . - Obseg neformalnega nadzorstva je visok. 		
	Policijska dejavnost	<ul style="list-style-type: none"> - Ustrezna oblika policijske dejavnosti. - Dovoljni obseg policijske dejavnosti. 		<ul style="list-style-type: none"> - Neustrezna oblika policijske dejavnosti. - Policijska dejavnost se ne izvaja v dovoljšnem obsegu. 		
	Časovna komponenta	<ul style="list-style-type: none"> - Država reagira hitro na pojav skupin organizirane kriminalitete. - Če je skupina že oblikovana je šele v oblikovanju in še ni močno zasidrana v skupnost. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skupina organizirane kriminalitete je oblikovana, ampak le deloma zasidrana v okolje 	<ul style="list-style-type: none"> - Država izredno počasi reagira na pojav skupin organizirane kriminalitete. - Skupina organizirane kriminalitete je močno prisotna in vpeta v okolje. 		
Matrika izdelana glede na (Berg in Carranza, 2018; Blume, 2021; Dobovšek, 2008; Jager, Mozetič, Tominc in Valenčič, 2005; Morselli et al., 2011; Mozetič in Jager, 2005; The Global Initiative Against Transnational Organized Crime, 2019, 2021; Thoumi, 2014)						

GO GLOCAL !!!

Bistvo organizirane kriminalitete – „globalni problemi se najučinkoviteje rešujejo na **lokalni ravni**“ (dr. Meško) !

Nujno sodelovanje med policijsko organizacijo in lokalnimi upravljavci !

Ustrezno spremembo strukturo policijske organizacije in predispozicije skupnosti!

Zaupanje in financiranje!

Je deviantno ravnanje že/še del sprejemljivega ?

